

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta 3 Kokous 5/2017

Pöytäkirja

Aika 12.10.2017, klo 11:15–13:15
Paikka Helsinki, Mariankatu 9, neuvotteluhuone Jakovara 1, kellarikerros
Jakelu Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta

Jäsenet ja (varajäsenet) **läsnä olleet tummennetulla**

Olli Peltoniemi, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
Juha Nousiainen, varapuheenjohtaja, Valio Oy

Susanna Ahlström, maa- ja metsätalousministeriö
(Taina Aaltonen, maa- ja metsätalousministeriö)

Jaana Mikkola, Elintarviketurvallisuusvirasto
(Taina Mikkonen, Elintarviketurvallisuusvirasto)

Kirsi Henttu, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
(**Taina-Riitta Seppälä**, Lounais-Suomen aluehallintovirasto)

Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
(Ilkka Pohjamo, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry)

Johan Åberg, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.
(**Mikaela Strömberg-Schalin**, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.)

Saara Kupsala, Itä-Suomen yliopisto
(Sari Ung-Lanki, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos)

Jarkko Niemi, Luonnonvarakeskus
(Matti Pastell, Luonnonvarakeskus)

Laura Hänninen, Helsingin yliopisto
(Claudio Oliviero, Helsingin yliopisto)

Kreetta Ranki, Turun yliopisto
(Anne Melin, Turun yliopisto)

Mai Kivelä, Animalia ry
(**Heidi Kivekäs**, Animalia ry)

Kati Pulli, Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry
(Maria Lindqvist, Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Sanna Nokka, ProAgria Keskusten Liitto ry
(Pirkko Taurén, Faba osk.)

Tuomas Herva, AtriaNauta
(Pirjo Kortesiemi, Eläinten terveys ETT ry)

Sari Ristaniemi, SOK
(Matti Kalervo, Kesko Oyj)

Timo Niemi, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
(Juha Beurling, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry)

Satu Raussi, sihteeri, Eläinten hyvinvointikeskus EHK, Luonnonvarakeskus

Kutsuttuina

Jussi Peura, Suomen Turkiseläin Kasvattajain Liitto
Jaakko Mononen, Luonnonvarakeskus, etäosallistuja
Hannu Korhonen, Luonnonvarakeskus, etäosallistuja
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus EHK, Luonnonvarakeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11:17.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Kokous todettiin ajoissa koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksessa oli paikalla 13 edustajaa sekä neljä henkilöä kutsuttuina. Läsnä olleiden henkilöiden nimet on tummennettu yllä neuvottelukunnan nimelistassa. Pidettiin osallistujien lyhyt esittäytymiskierros.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen (31.8.2017) pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Ajankohtaista maa- ja metsätalousministeriöstä

MMM on tehnyt maataloustuotannon valvonnan kehittämisestä [valvontaselvityksen](#). Selvityksen taustalla on tuleva uusi ruokavirasto, jossa yhdistyvät Elintarviketurvallisuusvirasto Evira ja Maaseutuvirasto Mavi, sekä maakuntauudistus. Selvityksessä on käyty läpi valvontaprosessit, tietovirtojen käsittely ja esimerkiksi täydentävien ehtojen valvontaviranomaiset. Valvontaselvityksessä on 60 ehdotusta, mitä pitäisi tällä alueella tehdä. Osa ehdotuksista koskettaa eläinten hyvinvointivalvontoja (täydentävien ehtojen valvonnat ja otantavalvonnat). Viranomaisia huolestuttaa ehdotus siitä, että kuuluminen eläinten terveydenhuoltojärjestelmiin olisi peruste vähentää elintarvikehygienian ja eläinten hyvinvoinnin valvontaa. Eläinsuojelullisia laiminlyöntejä löytyy myös terveydenhuoltosertifiointiin kuuluvilta tiloilta. Tämän vuoden loppuun asti on käynnissä nettikysely, jossa kuullaan toimijoiden näkemyksiä.

5. Suurikokoisten sinikettujen hyvinvointi

Neuvottelukunta jatkoi edellisessä kokouksessa aloitettua keskustelua suurikokoisten sinikettujen hyvinvoinnista ja kuuli Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liiton tutkimusjohtaja Jussi Peuraa turkiseläinten jalostustutkimuksista, jalostusohjelman uudistuksesta, tuottajille suunnatusta ohjeistuksesta ja erityisesti sinikettujen siitoseläinvalinnasta. Lisäksi kokouksessa turkiseläinten hyvinvoinnin asiantuntijoina olivat etäyhteydellä Jaakko Mononen ja Hannu T. Korhonen Luonnonvarakeskuksesta.

Turkistarhoilla siniketuille syntyy pentuja kerran vuodessa alkukesästä. Syntyneistä naaraista parhaat valitaan siitokseen ja parhaista parhaat kandidaateiksi seuraavien siitosnaaraskandidaattien emiksi. Siitokseen valittavien naaraiden esivalinta tehdään vieroitusvaiheessa. Valinnan perusteena on tässä vaiheessa hedelmällisyysindeksi (tiloilla lasketut jalostusarvot eri ominaisuuksille), nahan laatu (noin 20 % painotuksella) ja jalkarakenne (fenotyypistä eli ilmiasuun perustuvaa valintaa tässä vaiheessa). Siitosnaaraskandidaatit ovat syksyyn saakka rajoitetulla ruokinnalla. Ruokintaa rajoitetaan erityisesti loppusyksystä. Lopullinen siitosnaaraiden valinta tehdään ennen lopetusta ja nahkontaa. Valintaan vaikuttavat tällöin hedelmällisyys (80 %) ja nahan laatu (20 %). Eläimen ilmiasu katsotaan tässä vaiheessa uudestaan, kiinnittäen erityisesti huomiota jalkoihin ja siihen, miten eläin yleensä liikkuu häkissä ja hyppääkö se hyllylle. Huonosti liikkuvaa eläintä ei jätetä siitokseen. Silmäterveyteen kiinnitetään myös huomiota. Fenotyypinen valinta toimii kohtuullisesti jalkojen, liikkumisen ja silmäterveyden osalta. Parempi olisi kuitenkin saada edellä mainitut ominaisuudet mukaan jalostusindeksiin. Vanhemmat sinikettunaaraat käytetään usein risteytystuotantoon (sinikettujen ja hopeakettujen risteytykset). Sinikettunaaraita pidetään tarhalla maksimissaan kuusi vuotta. Noin 40 % sinikettunaaraita on nuoria, vanhempiin ikäluokkiin mentäessä eläinmäärä pienenee. Eläimiä kannattaa uusita nopeasti, jos halutaan saada aikaan muutoksia eläinaineksessa. Urosten ikä

turkistuotannossa on naaraita nuorempi, koska nuoret urokset tuottavat enemmän ja nopeammin jälkeläisiä. Siitosnaaraan poistoon on aina jokin syy, kuten jalkavika tai heikentynyt hedelmällisyys. Elinkeinolla ei ole rekisteriä vanhempien naaraiden poiston syistä. Jalkarakenne arvioidaan viisiportaisella asteikolla etujalojen rakenteen (taipuman) mukaan. Suositus on, että ei valita siitokseen kettuja, joiden jalat menevät luokkiin 1 ja 2. Parhailaan on menossa tutkimushanke, jolla haetaan uusia ominaisuuksia (jalkojen asennot, rakenneominaisuudet). Tuottaja tekee itse lopullisen päätöksen siitä, mitä eläimiä valitsee lisääntymään. Kaikilla tuottajilla ei ole käytössään jalostusarvostelulaskentaa. Suomen noin 600 sinikettutilasta noin 300 käyttää jalostusarvostelua. Loput 300 käyttävät fenotyypistä valintaa. Tutkimusta on menossa myös siitä, millaiseen eläinainekseen päästään fenotyypisellä valinnalla, jalostusindeksivalinnalla ja genotyypisellä valinnalla.

Rajoitettua ruokintaa käytetään siitosnaarailta ja siitosuroksilla yleisesti tiloilla, jotta painon vaihtelu ei olisi liian suurta. Jussi Peuran mukaan ruokinnan rajoitus ei ole niin suuri, että eläimet olisivat nälkäisiä. Hannu Korhonen kertoi, että Kestävät jalat tutkimusprojektissa tehtiin melko voimakas ruokinnan rajoituskoe. Rajoitetun ruokinnan ryhmällä rajoitus oli 40 % vapaan ruokinnan tasosta. Koe kesti vieroituksesta (nopeimman kasvun vaiheesta) vajaat kaksi kuukautta syyskuun alkuun. Ruokinnan vaikutusta eläimiin arvioitiin niin kutsutulla tikkutestillä ja kävelytestillä. Kokeen alussa rajoitetun ruokinnan eläimillä vaikutti olevan normaalimäärällä ruokittuihin verrattuna enemmän aggressiivisuutta. Testit toistettiin kolmen viikon välein ja Hannu Korhosen mukaan eläimet tottuivat rajoitettuun ruokintaan.

Urosten ruokintaa ei rajoiteta niin voimakkaasti kuin naaraiden, vaan ne saavat rehua lähes vapaasti. Urosten karvan laatu ei kehity samalla tavalla rajoitetulla ruokinnalla ja siitosurosten valintatilanteessa halutaan nähdä uroksen turkin laatu. Siitosurosten valinnassa nahan laatu painottuu naaraita enemmän (painotus 40 %). Muita painotettavia asioita ovat hedelmällisyys, jalkarakenne, liikkuminen ja silmäterveys. Nahkottavien eläinten isinä ja risteytyseläinten isinä käytettävillä uroksilla huomiota kiinnitetään vain nahan laatuun, koska jälkeläisiä ei tulla käyttämään siitokseen. Tällöin nahan laatua kannattaa painottaa eniten, vaikkakin fenotyypiset arviot tehdään myös.

Suomessa on kaikkiaan vajaa 900 turkistilaa. Kaikilla tiloilla on ollut oma eläintietokanta, jalostusarvostelu, yms. kunnes vuoden 2015 alusta siirryttiin valtakunnalliseen jalostusarvosteluun. Tuottajilla on ohjelma, johon valtakunnalliset tiedot tallennetaan, ja jossa tehdään tilalle käyttöön tuleva jalostusarvolaskenta. Jalostusarvolaskennassa indeksipainotukset ovat valmiina. Turkistuottajilla on jonkun verran käytössään myös kaupallisten yritysten ohjelmia, ja jokin verran on tiloja, jossa tuottajalla ei ole käytössään mitään ohjelmaa. Valtakunnallinen ohjelma on tuottajalle maksullinen ja sitä käyttävien tilojen osuus kasvaa koko ajan, nyt noin puolet tiloista käyttää järjestelmää. Järjestelmään kuulumisen tuo jonkun verran työtä tuottajalle. Eläimistä pitää arvioida eri asioita, kuten liikkumista, jalkarakennetta ja silmiä, sekä mahdollisia muita ominaisuuksia. Ennen valtakunnallisen ohjelman tuloa vuonna 2015 käytettiin jalostusarvolaskentaa, joka ei ollut valtakunnallisesti verrannollinen. Valtakunnan arvot helpottavat myös siitoseläinten kauppaa. Turkistuottaja voi valita ja ostaa parhaaksi katsomansa eläimet. Osa turkistiloista on jonkin verran erikoistuneita siitoseläinten kasvatukseen. Näillä tiloilla on iso vaikutus Suomen sinikettupopulaatioon. Pieni osa siitoseläimiin erikoistuneista tiloista on erikoistunut spermakauppaan. Näillä tiloilla kerätään sinikettujen spermaa ja myydään muille tiloille. Näillä eläimillä on kaikkein suurin vaikutus populaatioon. Syksyllä 2016 alkoi valtakunnallisen jalostusohjelman uudistustyö. Jalostusohjelmaa uudistamalla pyritään varmistamaan, että tiloilla, jotka myyvät siitoseläimiä ja spermaa, eläinvalinta ja valinnan painotukset ovat yhtenäiset. Hankkeen aikana selvitetään voisiko genomisia työkaluja hyödyntää turkiseläinten jalostuksessa. Usein hedelmällisyys- ja terveysominaisuuksien periytymisasteet on alhaisia, jolloin genomisen valinnan kautta voidaan päästä nopeammin parempaan tulokseen. Genomista tietoa varten eläimistä voidaan ottaa karva, veri tai nahkonnan yhteydessä ruhonäytteitä.

Kysyttiin, mitä hyötyä tuottajille on mennä mukaan valtakunnalliseen jalostusohjelmaan, jos isosta nahasta saa parhaan hinnan? Jussi Peura vastasi, että tarkoitus on myös osoittaa, että eläinten hyvinvoinnin taso pystytään arvioimaan. Nahan koko on oma yksittäinen arvionsa ja nahan laatu omansa. Nahan koko on kannattavuusarviossa toiseksi viimeisenä ominaisuutena. Kun nahan koko kasvaa, kasvavat myös kustannukset, sillä kookkaammat eläimet syövät enemmän. Vaikka nahan koko ei olisi valintakriteerinä, niin sen ja muiden valittavien ominaisuuksien välillä on geneettinen korrelaatio. Uusi suuri kokoluokka (luokka 60, nahan pituus 139 cm) siniketun nahkoihin tuli joitakin vuosia sitten. Kokoluokkien välillä on eroa 9 cm. Yleisin kokoluokka sinikettunaarilla on keskimäärin 40 ja uroksilla 40–50. Urosten nahkojen kokoluokka on kasvanut yhdellä luokasta 40 luokkaan 50. Isosta nahasta maksetaan enemmän, mutta kun otetaan tuotantokustannukset huomioon, niin isonahkaisen ketun kasvattaminen ei välttämättä ole kannattavaa.

Siitosnaaraita pidetään eri tavalla, kuin nahkottavia eläimiä. Syksykauden niin nahkottavat kuin siitoseläimet kasvavat samoissa paikoissa, mutta nahkonnin jälkeen tilalla on jäljellä vain siitoseläimet. Jokaisella tilalla on oma systeeminsä, mihin siitoseläimet siirretään. Suurimman osan vuodesta siitosnaaraat viettävät joutilaina, sillä ne tekevät vain yhden pentueen vuodessa. Uroksia tarvitaan siitokseen vain hyvin lyhyen aikaa.

Nahan koon ja laadun välillä on geneettinen korrelaatio. Näihin ominaisuuksiin vaikuttavat osittain samat geenit. Jos keskitytään jalostuksessa vain nahan laatuun, niin perässä tulevat muut siihen kytköksissä olevat ominaisuudet. Yksittäisten geenien vaikutusta ei tiedetä. Nahan laadussa painotetaan pohjavillan tiheyttä ja peitinkarvan tasaista laatua, jotta se peittäisi hyvin pohjavillan. Uroksilla tehdään tiukempaa jalostusvalintaa kuin naarilla. Sinikettujen jalkojen suhteen suositukset ovat naarilla ja uroksilla samat. Sinikettujen koko on kasvanut ja kokoa on helppo jalostaa, sillä se on kohtuullisesti periytyvä. Siniketun vartalon rungon pituus ei kuitenkaan ole kasvanut samalla kuin nahan koko. Siniketun villin alkuperän naalin paino on noin kolme kg. Jussi Peura arveli, että tarhatut siniketut ovat jo 15 vuotta sitten painaneet selkeästi enemmän kuin villit naalit. Naali hyödyntää tehokkaasti kaiken saamansa ravinnon, mikä tarkoittaa sitä, että myös villi naali voi todennäköisesti olla selvästi painavampi, jos ravintoa on vapaasti saatavilla. Napaseudulta kotoisin oleva naali pystyy syksyllä keräämään tehokkaasti energiaa, joten geneettistä valintaa tässä ominaisuudessa pitäisi siniketulla olla.

Huutokaupassa myytyjen nahkojen laatu ei kerro kentän koko kuvaa, sillä turkistuottajat tarjoavat huutokauppaan niitä nahkoja, joilla on kysyntää. Jussi Peura kertoi, että kokoluokkaa 60 oli viimeksi huutokaupassa noin 40 % nahkoista. Kysyttiin, onnistuuko pienempien nahkojen jalostaminen ilman, että nahan laatu kärsii. Jussi Peura kertoi, että on mahdollista jalostaa niin, että nahan laatu paranee, mutta nahan koko ei kasva. Tällainen jalostus ei ole nopeaa, mutta mahdollista. Kysyttiin, miten on mahdollista, että siniketun vartalon rungon koko ei ole kasvanut suhteessa nahkan kasvuun. Molempiin ominaisuuksiin pystyy vaikuttamaan, kertoi Jussi Peura. Rungon pituus ei ole kasvanut aivan samassa mitassa kuin nahan koko, vaikka sekin on kasvanut vähän. Rungon pituus on yhteydessä luuston kokoon. Osa tuottajista pystyy myös tekemään valintaa nahan joustavuuden perusteella eli nahkonnin jälkeisen nahan venyvyyden suhteen. Hintarakenne vaikuttaa siihen, mikä on kustannustehokas nahan kokoluokka. Jalostuksessa kannattaa mennä nopeammin eteenpäin hedelmällisyysominaisuuksissa kuin nahan koossa. Taloudellisesti optimaalinen nahan kokoluokka on 50–60.

Suurin osa siniketuista siemennetään, eikä uroksia paljon käytetä astutukseen. Siementäminen on astutusta tehokkaampi tapa jalostaa. Uroksen astuessa naaraan koko ejakulaatio menee yhdelle naaraalle. Siementämällä samaa urosta voidaan käyttää 10–20 naaraalle. Kysyttiin millainen stressi siemennystoimenpide on sinikettunaaraalle. Hannu

Korhonen kertoi, että siemennys ei aiheuta haittaa naaraille. Naaras laitetaan kiinni telineeseen ja sperma viedään katetrilla naaraaseen.

Turkistuottajilla on uusi ohjeistus sinikettujen syksykauden ruokinnasta erityisesti siitosurosten osalta, mutta myös nahaksi kasvatettavien eläinten ruokinnasta. Tuottajille on kerrottu uusista ruokintaohjeista tuottajatilaisuuksissa. Kestävät jalat tutkimusprojektissa kuvannetaan sinikettujen jalkarakennetta ja kehitetään ketuille jalkaindeksiä testaten uusia jalkojen rakenneominaisuuksia. Jalkaterveyden ongelmia pyritään näin ennaltaehkäisemään. Painoindeksiä kehitetään myös kuntoluokituksen rinnalle. Kuntoluokitusindeksi on jo olemassa. Painoindeksissä huomioidaan rungon pituus ja paino ja mietitään, miten tuottajat pystyisivät eri tuotantovaiheissa laskemaan painoindeksin. Luonnonvarakeskuksen biometrisen genetiikan ryhmä kehittää indeksilaskentaa.

Turkistuottajat seuraavat rehujen hinnankehitystä jatkuvasti. Sinikettuja ei ole kannattavaa ruokkia liikaa, sillä rehujen osuus tuotantokustannuksista on noin 70 %. Parhailtaan tutkitaan turkiseläinten rehujen proteiini-komponentteja. Turkiseläimet ovat petoja, joten rehun rasva on tärkeää. Helsingin yliopistossa tutkitaan turkiseläinten loppukasvatuksen energiaruokintaa. Siitosuroksia laihdutetaan jonkin verran siitoskaudelle, niin, että ne olisivat sopusuhtaisessa kunnossa syksyllä. Myös flushing ruokintaa tehdään. Naaraita ei laihduteta niin paljon kuin uroksia. Jos painoa pudotetaan liikaa, sperman laatu kärsii. Kysyttiin, onko roikkuvanahkaisia uroksia laihdutettu paljon? Jussi Peuran mukaan niitä ei ole paljon, mutta yksittäisiä uroksia voi olla, jos uros on päästetty liian tukevaan kuntoon. Tämä ei ole kuitenkaan suositusten mukaista eikä toivottavaa.

Keskusteltiin turkiseläinten otantavalvontojen tuloksista. Otantavalvonnoissa oli viimeksi epäkohtia 66 % valvotuista tiloista. Epäkohdat olivat virikkeiden ja hyllyjen puutteita, rikkinäisiä häkkien pohjaverkkoja ja yksittäisiä hoitamattomia eläimiä. Jättikettuja ei otantavalvonnoissa havaittu. Jalkaongelmista ei ole valvonnoissa annettu eläinsuojelullisia määräyksiä. Suurin osa havaituista laiminlyönneistä on liittynyt suoraan eläinten hyvinvointiin. Epäilyyn perustuvissa turkiseläintilojen valvonnoissa on eläimillä havaittu silmätulehduksia, jalkaongelmia ja suurikokoisia kettuja. Tuottajien tulisi huolehtia lääkekirjanpidosta ja nykyään lääkekirjanpito onkin suurimmalla osalla tiloista kunnossa. Häkkien kuntoa on Jussi Peuran mukaan korostettu tuottajille. Häkkien pohjaverkon muovien pitäisi olla kunnossa ja häkeissä tulisi olla purukapulat. Elinkeino valvoo omavalvontana nykyisin purukapuloita ja pohjaverkon kuntoa. WelFur järjestelmän mukaiset hyvinvointimittaukset alkoivat tänä vuonna ja kolmen vuoden aikana käydään auditoinneissa läpi jokainen turkistila. Kysyttiin tietävätkö valvojat millaiset ovat kettujen normaalit jalat, kun niitä ei enää ole. Vastattiin, että kaikkia jalka-asentoja, myös normaaleja, löytyy toki edelleen. Kun eläinlääkäriin asiantuntijuus sanoo, että siniketun elämä menee kärsimyksen puolelle, niin silloin tilanteeseen puututaan.

Mietittiin, miten neuvottelukunta voisi vaikuttaa sinikettujen hyvinvoinnin edistämiseksi. Viranomaispuolelta resursseja turkiseläinten hyvinvoinnin valvontaan on lisätty tuotantoalueelle. Neuvottelukunnan kannanotossa voitaisiin tuoda esiin ongelmakohtat ja keskeiset haasteet: eläimen koon, nahan laadun ja jalkojen rakenteen keskinäinen korrelaatio, jolloin koko kasvaa ja jalkojen rakenne muuttuu kun nahan korkeaa laatua tavoitellaan. Kehityksen kulkua olisi mahdollista kääntää toiseen suuntaan. Jalkojen rakenteen suhteen ei olla varmoja kärsivätkö eläimet vai eivät. Eläimen rakenne vaikuttaa sen hyvinvointiin ja nahan kysyntä ja hinta eli talous ohjaa sitä, millaisia eläimiä ja nahkoja kasvatetaan. Tuottajat saavat itse päättää tekevätkö jalostusta ja ruokintaa elinkeinon suositusten mukaan vai eivät. Työkaluja ja mahdollisuuksia edistää sinikettujen hyvinvointia on nyt paremmin kuin aikaisemmin, mutta miten saada tuottajat ottamaan uudet menetelmät käyttöön. Muistutettiin, että uuteen eläinsuojelulakiin on kaavailtu eläimen lihavaksi ruokkimisen kieltoa. Tällä voisi olla vaikutusta myös sinikettujen kasvatukseen. Turkiselinkeino on itse päättänyt, että uusia isompia nahan kokoluokkia ei ole enää tulossa. Olennaista on, että turkiseläinten hoitajat ja omistajat ovat motivoituneita eläinten hyvinvoinnin

edistämiseen ja uusien menetelmien käyttöönottoon. Elinkeino on päättänyt, että vuoden 2019 jälkeen huutokauppayhtiöt myyvät vain WelFur järjestelmään kuuluvien turkistilojen turkiksia. Alkuihmetuksen jälkeen WelFur järjestelmä on otettu tiloilla positiivisesti vastaan ja tuottajilla on aito halu kehittää eläinten hyvinvointia. WelFur protokollassa on mukana jalkarakenne ja kuntoluokka. Kuntoluokan arviointia WelFur järjestelmässä hiotaan vielä, sillä nyt järjestelmä huomioi vain liian laihat eläimet ja liian lihavat vain neuvonnallisessa mielessä. WelFur tarjoaa seurantakeinin tilan kehittämiseen eläinten hyvinvoinnin suhteen. Jokaisella tilalla tullaan jatkossa tekemään WelFur mittauskäynti kerran vuodessa. Tiläkäynneillä kerättyä tietoa voidaan jatkossa hyödyntää. Turkiseläinten terveydenhuoltojärjestelmä Fureva ja WelFur pyritään yhdistämään. Kerrottiin, että uudessa eläinsuojelulaissa pyritään aiempaa selkeämmin määrittelemään, millainen eläinjalostus on kiellettyä. Elinkeinon vapaaehtoisissa seurantajärjestelmissä ei katsota lainsäädännön kaikkien vaatimusten täyttymistä. Valvonnassa yritetään löytää huonot eli riskitilat, jonka lisäksi valvotaan 25 % tiloista perustuen satunnaisotantaan. Satunnaisotantavalvontojen, vaan ei riskitilojen valvontojen, tulokset kertovat valtakunnan keskimääräisestä tilanteesta. Elinkeino on luvannut auttaa viranomaisia löytämään riskejä. Todettiin, että laatu- ja terveydenhuoltojärjestelmiä pitää kehittää ja että tuotteen ostaja on isossa vastuussa, jotta ei ostaisi huonolaatuista tuotetta. Mietittiin, tuleeko hyvästä turkiseläimen hyvinvoinnista turkikselle lisäarvoa. Esitettiin, että neuvottelukunta voisi ehdottaa ministeriötä kirjaamaan muistioon kettujen jaloista.

Päätettiin tehdä neuvottelukunnan kannanotto, missä neuvottelukunta ilmaisee huolensa suurikokoisten sinikettujen hyvinvoinnista ja kannustaa tuottajia ottamaan käyttöön elinkeinon ja tutkimuksen kehittämiä hyvinvointia edistäviä toimia. Sihteeri ja puheenjohtaja luonnostelevat ensimmäisen version kannanotoksi, joka lähetetään neuvottelukuntalaisille kommentoitavaksi. Kannanottoa käsitellään seuraavassa kokouksessa.

6. Keskustelu nautojen ja sikojen ulkokasvatuksen hyvinvointikysymyksistä

Asia siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

7. Sähköpiiskan käyttö muualla kuin teurastamossa - tarpeellisuus/ tarpeettomuus/ hyvinvointivaikutukset

Asia siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

8. Muut asiat

Neuvottelukunnan vuoden viimeisen kokouksen ajankohta:

- Tiistai 12.12 klo 11:15 – 13:15 -> huomaa aloitusaika!

Kokouksessa käsitellään neuvottelukunnan kannanottoa suurikokoisten sinikettujen hyvinvoinnista. Lisäksi keskustellaan nautojen ja sikojen ulkokasvatuksen hyvinvointikysymyksistä. Sähköpiiskan käytön hyvinvointivaikutuksista ja tarpeellisuudesta/tarpeettomuudesta teurastamoa lukuun ottamatta keskustellaan myös.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13:15.

Liitteet

- Kokouksen esityslista

Helsingissä 12.12.2017

Pöytäkirjan vakuudeksi

Olli Peltoniemi
puheenjohtaja

Satu Raussi
sihteeri

Liite

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta 3 Kokous 5/2017 Esityslista

Aika 12.10.2017, klo 11:15–13:15
Paikka Helsinki, Mariankatu 9, neuvotteluhuone Jakovara 1, kellarikerros
Jakelu Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen järjestäytyminen
3. Edellisen kokouksen pöytäkirja
4. Ajankohtaista maa- ja metsätalousministeriöstä
5. Suurikokoisten sinikettujen hyvinvointi
  - Jussi Peura, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto
  - Jaakko Mononen, Luonnonvarakeskus, etäosallistuja
  - Hannu T. Korhonen, Luonnonvarakeskus, etäosallistuja
6. Keskustelu nautojen ja sikojen ulkokasvatuksen hyvinvointikysymyksistä
7. Sähköpiiskan käyttö muualla kuin teurastamossa - tarpeellisuus/ tarpeettomuus/ hyvinvointivaikutukset
8. Muut asiat
  - Seuraavan kokouksen ajankohta ja asialista
9. Kokouksen päättäminen

Liitteet

- Edellisen kokouksen 31.8.2017 pöytäkirja

Linkkejä

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta maa- ja metsätalousministeriön nettisivuilla

<http://mmm.fi/tuotantoelainten-hyvinvoinnin-neuvottelukunta>

Valtioneuvoston asetus tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnasta (330/2009)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090330>

Eläinsuojelulain uudistamisesta maa- ja metsätalousministeriön nettisivuilla

<http://mmm.fi/elainsuojelulaki>

Matkalaskupohja <http://mmm.fi/yhteystiedot>

Blogijutut kokouksista Eläinten hyvinvointikeskuksen www.elaintieto.fi sivustolla

Tervetuloa kokoukseen!